

Betreft Suggesties NVDE Collegeakkoord 2019-2023

Utrecht, 8 april 2019

Geachte formateur,

Nederland verduurzaamt. In 2030 zal 75% van onze elektriciteit uit wind- en zonne-energie komen en zullen 1,5 miljoen woningen van het aardgas af zijn, met de ambities uit het Klimaatakkoord. Ons energiesysteem verandert en dat heeft gevolgen voor alle inwoners van ons land. Gezien het grote belang van ruimtelijke ordening voor deze overgang naar een schone energievoorziening, zal de provincie hier een grote rol in spelen.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie en vertegenwoordigt daarbij ruim 1500 bedrijven en energiecoöperaties. Nu de onderhandelingen over een nieuw coalitieakkoord van start gaan, brengen wij graag enkele punten bij u onder de aandacht, die volgens ons een plek in het nieuwe Collegeakkoord verdienen. We hopen hiermee een bijdrage te leveren aan uw gedachtevorming.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting. U kunt hiervoor contact opnemen met Alienke Ramaker, via 06-39 57 60 88 of alienkeramaker@nvde.nl.

Met vriendelijke groet,

Olof van der Gaag
Directeur NVDE

Bijlage(n)

- Suggesties NVDE voor uw Collegeakkoord 2019-2023

Maak de nationale opgave een gezamenlijk lokaal project

De provincie heeft een grote rol te vervullen in de overgang naar een duurzame energievoorziening. De provincie vervult bij uitstek een brugfunctie tussen de nationale doelstellingen en lokale ontwikkelingen en initiatieven. In dat licht stellen wij voor om de nationale doelstelling van 49% CO₂-reductie in 2030 en van 35 terawattuur hernieuwbare elektriciteit op land te vertalen in een provinciale doelstelling voor 2030. Een dergelijke doelstelling kan ook worden opgesteld voor de behoefte aan hernieuwbare warmte. Zo is er een duidelijk doel om naartoe te werken.

Wat betreft de lokale initiatieven, zou het goed zijn om coöperaties van burgers in de opstartfase te ondersteunen. Coöperaties stelen op het enthousiasme van inwoners om zelf aan de slag te gaan. Door extra ondersteuning te bieden kan dat enthousiasme worden behouden en vergroot.

Ruimte maken voor duurzame energie

Ruimtelijke ordening is een kerntaak van de provincie. Momenteel worden de Regionale Energiestrategieën (RES-en) door gemeenten en provincies opgesteld. Doel is om regionaal tot goede afwegingen te komen over de invulling van de duurzame energievoorziening. Hierbij dient ook gekeken te worden naar de integrale energievraag vanuit de sectoren industrie, mobiliteit en landbouw.

We roepen op om deze RES-en in de geest van de Omgevingswet via een open proces vorm te geven waarbij alle partijen, inclusief initiatiefnemers, op een zorgvuldige manier worden betrokken. Onze oproep is om daarbij zeer terughoudend te zijn met het vooraf vastleggen van bovenwettelijke eisen en het uitsluiten van geschikte gebieden voor hernieuwbare energie, zodat er ruimte is en blijft om regionaal een goede afweging tussen de verschillende opties te maken. Zo kan er lokaal maatwerk geleverd worden.

In de provinciale Omgevingsvisie, de in de komende vier jaar zal moeten worden opgeleverd, dient de energievoorziening integraal te worden meegenomen. Door daarbij aandacht te geven aan slimme oplossingen, zoals het combineren van bijvoorbeeld wind- en zonne-energie en het dicht bij elkaar plaatsen van vraag en aanbod van duurzame energie, kunnen infrastructuurkosten worden verlaagd. Denk ook aan het aanplanten van meer bos, dat tevens gebruikt kan worden voor de lokale warmtevoorziening.

Bevorderen van elektrisch vervoer

Om de mobiliteitssector te verduurzamen, is elektrisch vervoer één van de belangrijkste opties. Het kabinet-Rutte III streeft naar zero-emissie nieuwverkoop voor personenvervoer in 2030. Dat betekent dat er voldoende infrastructuur aanwezig moet zijn om de elektrische auto op te laden. Daarnaast liggen er kansen voor het openbaar vervoer om te verduurzamen.

Op een aantal punten kan de provincie een stimulerende rol vervullen:

- Reserveren van ruimte voor snellaadstations langs provinciale wegen
- Bevorderen van kennisuitwisseling tussen gemeenten en het gelijktrekken van de aanvraagprocedure voor laadpunten tussen gemeenten
- Gedeputeerde Staten geeft het goede voorbeeld en gaat elektrisch rijden
- Provinciaal openbaar vervoer wordt zero-emissie bij de volgende aanbesteding
- Borgen dat de uitwerking van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur in regionale mobiliteitsplannen ook wordt meegenomen in de Regionale Energiestrategieën en Omgevingsvisies. Zo wordt er geen dubbel werk gedaan of tegengesteld beleid ontwikkeld.

Regionale afstemming voor warmte

In de toekomst zullen we onze huizen niet meer verwarmen op aardgas. Dat is goed voor het klimaat en helpt onze afhankelijkheid van het Groninger gas te verminderen. Gemeenten zullen daarom transitievisies gaan ontwikkelen. Hierin staat wanneer welke wijk aardgasvrij zal worden én hoe deze wijken in de toekomst verwarmd zullen worden.

Het is belangrijk dat deze plannen worden afgestemd op regionaal niveau. Zo kan voorkomen worden dat verschillende gemeenten gebruik denken te gaan maken van dezelfde

warmtebron voor de aanleg van een warmtenet. De provincie heeft hier een rol in te vervullen. Zo ondersteunt de provincie in het maken van logische en kosteneffectieve keuzes. Tevens is het van belang dat initiatieven voor alternatief gebruik van het bestaande aardgasnetwerk, zoals groen gas, biogas en waterstof, worden ondersteund als blijkt dat dit mogelijk de beste oplossing is richting 2050.

Verduurzaming van de bedrijfsvoering

Een betere wereld begint bij jezelf. Overheden kunnen een rol spelen als launching customer, om daarmee verduurzaming aan te jagen. In het bijzonder kan dit door het mogelijk maken en tenderen van duurzame projecten op provinciale gronden, het verduurzamen van het provinciaal vastgoed, het plaatsen van zonnepanelen langs provinciale wegen of het verduurzamen van de eigen mobiliteit. Ook kan gedacht worden aan het inzetten van lokaal snoeiafval voor de provinciale warmtevoorziening.

Benoem een werkambassadeur

De overgang naar een duurzame energietransitie zorgt voor veel nieuwe banen. Denk aan installateurs van warmtepompen, elektromonteurs die het netwerk aanleggen, hoveniers die groenafval verwerken tot brandstof voor ketels of specialisten op het gebied van wind- of zonne-energie. Op dit moment is er echter een tekort aan technici. De provincie kan onderwijs en bedrijfsleven bij elkaar brengen.

Wij pleiten er daarom voor dat er in navolging van de provincie Noord-Holland een werkambassadeur wordt benoemd: een oliemannetje – of vrouwtje – tussen onderwijs en bedrijfsleven, die ervoor zorgt dat de aansluiting tussen beide goed is, dat kennis wordt uitgewisseld en dat partijen elkaar weten te vinden.